

Persbericht

Luxemburg, 16 november 2017

Economische aanpassingsprogramma's voor Griekenland: ondanks tekortkomingen wel enige hervormingen, aldus controleurs.

Volgens een nieuw verslag van de Europese Rekenkamer boden de na de uitbraak van de financiële crisis voor Griekenland overeengekomen economische aanpassingsprogramma's op de korte termijn financiële stabiliteit en werd daardoor enige vooruitgang op het gebied van hervormingen mogelijk. De programma's hebben echter slechts in beperkte mate bijgedragen tot herstel in Griekenland en medio 2017 kon het land nog steeds niet op de markten in zijn financieringsbehoeften voorzien.

Het eerste economische aanpassingsprogramma in 2010 was goed voor 110 miljard euro, waarna er in 2012 en 2015 nog twee volgden, ter waarde van respectievelijk 172,6 miljard euro in 2012 en 86 miljard euro in 2015. De programma's waren erop gericht de economische situatie in Griekenland te stabiliseren door in de financieringsbehoeften van de economie te voorzien in ruil voor brede structurele hervormingen, waardoor moest worden voorkomen dat de rest van de eurozone zou worden "besmet".

"Deze programma's stimuleerden hervormingen en voorkwamen dat Griekenland in gebreke bleef. Maar het vermogen van het land om zichzelf volledig te financieren op de financiële markten blijft een uitdaging", aldus de heer Baudilio Tomé Muguruza, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor dit verslag.

De controleurs constateerden dat de Commissie geen ervaring had met het beheer van een dergelijk proces en dat de voorwaarden van de programma's onvoldoende waren geprioriteerd op basis van het belang ervan en ook niet waren ingepast in een bredere strategie voor Griekenland. Bovendien waren de macro-economische aannames in de programma's onvoldoende gemotiveerd. De samenwerking met andere instellingen was doeltreffend maar informeel. De nalevingsgerichte monitoring door de Commissie in verband met de uitvoering door Griekenland van het programma was goed.

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is terug te vinden op www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

De controleurs troffen een gemengd beeld aan bij hun analyse van het ontwerp en de uitvoering van hervormingen op vier beleidsgebieden die van cruciaal belang zijn: belastingheffing, overheid, arbeidsmarkt en de financiële sector. De belasting- en overheidshervormingen hebben tot budgettaire besparingen geleid, maar de uitvoering van structurele componenten was veel zwakker. De financiële sector is uitgebreid geherstructureerd, maar tegen zeer hoge kosten.

In het algemeen hebben de controleurs geconstateerd dat de specifieke doelstellingen van de programma's slechts in beperkte mate waren gerealiseerd. Zij hebben wel tot een aanzienlijke consolidatie geleid, waarbij het onderliggende begrotingssaldo verbeterde met 17 % van het bbp tussen 2009 en 2015. De achteruitgang van de economische activiteit in dezelfde periode in combinatie met financieringskosten voor eerder aangegane schulden betekende echter dat de schuldquote van Griekenland voortdurend toenam. Als gevolg daarvan is het land nog steeds niet in staat om op de markten volledig in zijn financieringsbehoeften te voorzien.

In het kader van deze controle hebben de controleurs, overeenkomstig hun mandaat voor de controle van de operationele doeltreffendheid van de ECB, geprobeerd om te beoordelen welke rol de Europese Centrale Bank (ECB) had in de programma's. De ECB heeft dit mandaat van de controleurs echter in twijfel getrokken en onvoldoende bewijsstukken overgelegd. Daardoor waren de controleurs niet in staat om verslag uit te brengen over de rol van de ECB.

De controleurs doen een aantal aanbevelingen aan de Commissie ter verbetering van het ontwerp en de uitvoering van economische aanpassingsprogramma's. Deze aanbevelingen zijn volledig aanvaard.

Noot voor de redactie

De wereldwijde financiële crisis werd gevolgd door een economische neergang en een schulden crisis in Europa. Landen met macro-economische onevenwichtigheden en structurele tekortkomingen werden met grote moeilijkheden geconfronteerd. Nadat Griekenland de euro had ingevoerd, profiteerde het van een economische groei die werd gevoed door een gemakkelijke toegang tot leningen en een ruim begrotingsbeleid. De crisis heeft echter de kwetsbare kanten van Griekenland blootgelegd en in april 2010 was het land niet langer in staat om zichzelf op de financiële markten te financieren. Het land verzocht om financiële bijstand van de lidstaten in de eurozone en het IMF.

Vanaf 2010 nam Griekenland deel aan de drie economische aanpassingsprogramma's die waren ontworpen in samenwerking met de Europese Commissie, de Europese Centrale Bank en het Internationaal Monetair Fonds. Bij het derde programma was ook het Europees stabiliteitsmechanisme betrokken. De steun was afhankelijk van beleidsvoorwaarden die werden vastgesteld in een overeenkomst tussen de Griekse autoriteiten en de kredietverstrekkers. Deze controle was onderdeel van een reeks in de afgelopen jaren verrichte controles van de maatregelen en hervormingen die zijn doorgevoerd in reactie op de financiële crisis. Daarbij is nagegaan hoe de Europese Commissie de eerste twee programma's had aangepakt en hoe zij het derde had ontworpen.

Speciaal verslag nr. 17/2017: “Het optreden van de Commissie in de financiële crisis in Griekenland” is in 23 EU-talen beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu).